

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 23. juna 2014. god.
Br. ref.:RK647/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI163/13

Podnosilac

Naser Dragusha i 6 drugih radnika Energetske korporacije Kosova

**Ocena ustavnosti presude Rev.br. 25/2012, Vrhovnog suda Republike
Kosovo, od 10. maja 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosioci zahteva su g. Naser Dragusha, g. Mehmet Shaqiri, g. Bajram Ahmeti, g. Shasivar Hashani, g. Qazim Igrishta, g. Fahri Asllani i gđa Selvete Preniqi, koje zastupa g. Ilaz Çerkinaj, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosioci se u svom zahtevu žalili na presudu Rev. br. 25/2012, Vrhovnog suda Kosova, od 10. maja 2013. god., koja im je uručena 10. jula 2013. god., presudu Ac. br. 270/2009 Okružnog suda u Prištini od 28. februara 2011. god., i rešenje C. br. 268/07 Opštinskog suda u Prištini od 2. juna 2008. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti odluka za koje se tvrdi *“da su pogrešne i neustavne, obzirom da je podnosiocima zahteva nepravedno uskraćena naknada plate”*.
4. U tom smislu, podnosioci zahteva tvrde povredu člana 31 [Pravo na Pravično i Nepriistrasno Suđenje], člana 49 [Pravo na Rad i Obavljanje Profesije], i člana 54 [Sudska Zaštita Prava] Ustava Republike Kosovo.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121, (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 18. oktobra 2013. god., podnosioci su podneli zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 31. oktobra 2013. god., predsednik Ustavnog suda je odlukom br. GJR. KI163/13, imenovao sudiju Altay Suroy za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik Suda je odlukom br. KSH. KI163/13, imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija Robert Carolan (predsedavajući), Ivan Čukalović i Enver Hasani.
8. Dana 14. novembra 2013. god., podnosioci, Vrhovni sud i Energetska korporacija Kosova (u daljem tekstu: EKK) obavešteni su o registraciji zahteva.
9. Dana 18. novembra 2013. god., Sud je tražio od podnosilaca zahteva da podnesu dodatna dokumenta.
10. Dana 19. i 20. novembra 2013. god., podnosioci zahteva su podneli dodatna dokumenta Sudu.
11. Dana 25. novembra 2013. god., Pravna kancelarija EKK-a podnela je svoje komentare u vezi sa zahtevom podnosilaca.
12. Dana 13. januara 2014. god., Sud je tražio od Osnovnog suda u Prištini da podnese dodatna dokumenta.

13. Dana 20. januara 2014. god., Osnovni sud u Prištini je podneo Sudu dodatna dokumenta.
14. Dana 8. maja 2014. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

15. Dana 1. oktobra 2004. god., podnosioci zahteva su zasnovali radne odnose na neodređeno vreme sa EKK-om sa mesečnom platom od 296 € na radnim mestima pomoćnici manipulanta.
16. Dana 2. jula 2007. god., podnosioci zahteva su tužili EKK u Opštinskom sudu u Prištini, tražeći promenu naziva radnog mesta sa pomoćnika manipulanta na manipulanta parnih kotlova, kao i isplatu razlike ličnih dohodaka od 41 € mesečno, za period od 1. decembra 2004. god. do 1. januara 2007. god.
17. Dana 2. juna 2008. god., Opštinski sud u Prištini je rešenjem C. br. 268/07, utvrdio:

„ODBIJA se kao neblagovremen tužbeni zahtev tužilaca Bajrama Ahmeti iz Prištine, naselje „Ulpijana“, stan 13, br.1, Mehmeta Shaqiri iz sela Svečlje, opština Podujevo, kojim su zahtevali promenu naziva radnog mesta i isplatu razlike ličnih dohodaka od 01.12.2004. godine sve do 01.01.2007. godine i ODBACUJE se kao nedozvoljen tužbeni zahtev tužilaca Fahri Asllani iz sela Donje Stanovce, opština Vučitrn, Qazim Igrishta iz sela Donje Stanovce, opština Vučitrn, Shasivar Hashani iz Obilića, Latif Preniqi iz Prištine, naselje „Dardanija“, SU 1/3, treći ulaz, br.23 i Naser Dragusha iz sela Prugovac, opština Priština, kojom su zahtevali promenu naziva radnog mesta i isplatu razlike ličnih dohodaka od 01.12.2004. godine sve do 01.01.2007. godine“.

18. Dana 4. marta 2010. god., podnosioci zahteva su izjavili žalbu Okružnom sudu u Prištini.
19. Dana 28. februara 2011. god., Okružni sud u Prištini je presudom Ac. br. 270/2009, utvrdio:

“ODBIJAJU se žalbe tužilaca Bajrama Ahmeti iz Prištine, Mehmeta Shaqiri iz sela Svetlje, Fahri Asllani i Qazima Igrishta iz sela Donje Stanovce, Shasivara Hashani iz Obilića, Latifa Preniqi iz Prištine i Nasera Dragusha iz sela Prugovac, kao neosnovane, i rešenje Opštinskog suda u Prištini, C1.br.268/2007 od 02.06.2008. godine, se POTVRĐUJE”.

20. Dana 20. maja 2011. god., podnosioci zahteva su podneli zahtev za reviziju Vrhovnom sudu Kosova.
21. Dana 10. maja 2013. god., Vrhovni sud Kosova je presudom Rev. br. 25/2012, utvrdio:

“Odbija se kao neosnovana revizija tužilaca, izjavljena protiv presude Okružnog suda u Prištini, Ac.br. 270/2009 od 28.02.2011. godine, u delu koji se odnosi na promenu naziva radnog mesta.

Preinačavaju se presude drugostepenog i prvostepenog suda u delu koji se odnosi na tužbeni zahtev tužilaca o isplati razlike mesečnih zarada za vremenski period od 01.02.2004. godine, pa sve do 01.01.2007. godine, tako da se tužbeni zahtev u ovom delu odbija kao neosnovan”.

22. U gore navedenoj presudi, Vrhovni sud je obrazložio:

“...Iz spisa predmeta proizilazi da su tužioci kod tužene zasnovali radni odnos na neodređeno vreme od 01.10.2004. godine, na radnim mestima pomoćnici manipulanta, na osnovu ugovora o radu br. 8992/0 od 01.10.2004. godine sa Naserom Dragusha, ugovor br. 1223/0, sa Bajramom Ahmeti, ugovor br.3564/0, sa Mehmetom Shaqiri, ugovor br. 8967/0, sa Fahri Asllanijem, ugovor br. 12310/0, sa Qazimom Igrishta, ugovor br. 2099/0, sa Shasivarom Hashani, ugovor br. 2268/0, sa Latifom Preniqi, u kojim ugovorima je za sve utvrđena mesečna plata u iznosu od 296.00 evra, i isti su potpisani od strane tužilaca i tužene.

Tužioci su podnetom tužbom od 02.07.2007. godine zahtevali da se tužena obaveže da svakom od tužilaca promeni naziv radnog mesta „manipulanta parnih kotlova“ kao što su se i ranije svaki od njih nazivali, da im se isplate lični dohoci od 41.00 evra za svaki mesec, počev 01.12.2004. godine, pa sve do 01.01.2007. godine, sa zakonskom kamatom od dana neisplaćivanja, pa sve do konačne isplate, sve to u roku od 8 (osam) dana, kao i troškove parničnog postupka.

Prvostepeni sud je izvođenjem potrebnih dokaza utvrdio da su tužioci zasnovali radni odnos kod tužene na osnovu ugovora o radu od 01.10.2004. godine na radno mesto pomagača manipulanta na osnovu kojih ugovora je mesečna zarada utvrđena u visini od 296.00 evra, ugovori koji su potpisani od strane svih tužilaca i tužene, da isti nisu osporavani od strane tužilaca u smislu odredaba člana 83 Zakona o osnovnim pravima iz radnog odnosa, i našao je da su tužioci Mehmet Shaqiri i Bajram Ahmeti izgubili pravo na sudsku zaštitu, a da tužioci Fahri Asllani, Qazim Igrishta, Shasivar Hashani, Latif Preniqi i Naser Dragusha nisu iscrpeli van-sudska sredstva za ostvarivanje svojih prava, i odlučio je kao u izreci svoje presude.

Polazeći od ovog stanja stvari Vrhovni sud Kosova ocenjuje da su sudovi nižih instanci pravilno primenili materijalno pravo kada su našli da je tužba tužilaca za promenu naziva radnog mesta na osnovu ugovora o radu nedozvoljena, i kao takvu su je odbacili, pošto ovo pitanje ne spada u stvarnu nadležnost redovnih sudova.

Vrhovni sud Kosova ocenjuje da su nižestepeni sudovi na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje pogrešno primenili materijalno pravo kada su odbili tužbu tužilaca za naknadu razlike mesečnih zarada u visini od 41.00 evra, za vremenski period od 01.12.2004. godine, pa sve do 01.01.2007. godine, u smislu člana 83, stav 1 Zakona o osnovnim pravima iz radnog

odnosa, pošto prema odredbi člana 83, stav 2 pomenutog zakona nije predviđeno da se zaštita prava pred nadležnim sudom ne može tražiti ako prethodno nije tražio zaštitu prava pred nadležnim organom u organizaciji, osim prava na novčano potraživanje, zato što se po ovoj odredbi kod zahteva za novčanu naknadu koji proizilazi iz radnog odnosa ne primenjuje odredba člana 83, stav 1 pomenutog zakona, s toga je ovaj sud preinačio presude nižestepenih sudova, u delu koji se odnosi na tužbeni zahtev tužilacu za isplatu neisplaćenih mesečnih razlika za vremenski period od 01.12.2004. godine sve do 01.01.2007. godine, odbijajući tužbeni zahtev kao neosnovanim, zato što izvedenim dokazima nije utvrđena osnovanost tužbenog zahteva. Tužioci su kod tužene u vremenskom period od 01.12.2004. godine pa sve do 01.01.2004. godine, radili na osnovu ugovora o radu na neodređeno vreme, zaključenog 01.10.2004. godine, kojima je u članu 2 utvrđena mesečna zarada u visini od 296.00 evra. Tužioci su za obavljane radove na osnovu ovog ugovora ostvarivali mesečne zarade kod tužene, I nisu osporavali potpisivanje ugovora, činjenica koja nije bila sporna kod parničnih stranaka.”

23. Dana 10. jula 2013. god., podnosioci zahteva su tražili od Vrhovnog suda Kosova da pruži logično tumačenje stava II izreke i obrazloženja presude Rev. br. 25/2012.
24. Dana 4. septembra 2013. god., Vrhovni sud Kosova je rešenjem Rev. br. 25/2012, odbio kao neosnovan zahtev podnosilaca.
25. U gore navedenom rešenju, Vrhovni sud Kosova, između ostalog, je obrazložio:

“Vrhovni sud Kosova, nakon razmatranja spisa predmeta, kao i navedene presude, našao je da je zahtev podnosilaca za ispravku i logično tumačenje stava II izreke ove presude neosnovan, obzirom da navedena presuda nije zahvaćena tehničkim greškama propisanim prema odredbi gore navedenog člana i za ovaj deo sud je dao razumljive razloge za donošenje odluke u smislu odredbe člana 224.1 ZPP”.

Relevantne odredbe

Zakon o parničnom postupku br. 03/L-006, član 224.1

“224.1 Ukoliko reviziona komisija konstatuje da je materijalno pravo pogrešno primenjeno, presudom usvaja podnetu reviziju i menja pobijenu presudu”.

Navodi podnosioca

26. Podnosioci zahteva tvrde “nije jasno u kom pogledu su preinačene presude nižestepenih sudova, kada je revizija izjavljena upravo zbog neplaćanja razlike ličnih dohodaka za period naveden u presudi Vrhovnog suda Republike Kosova, obzirom da je ovaj zahtev tužilaca odbijen i presudama nižestepenih sudova“.

27. Podnosioci zahteva tvrde povredu člana 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], člana 49 [Pravo na Rad i Obavljanje Profesije] i člana 54 [Sudska Zaštita Prava] Ustava.

Navodi pravne kancelarije EKK-a

28. Pravna kancelarija EKK-a je, između ostalog, navela: *“EKK, a.d. tvrdi i uverena je da su sudske odluke – presude i rešenja Opštinskog, Okružnog i Vrhovnog suda Kosova pravične, zakonite i meritorne, dakle, polazeći od ovog načela, predlaže da se zahtev odbaci kao neprihvatljiv”*.

Prihvatljivost zahteva

29. Sud primećuje da kako bi bio u stanju da reši zahtev podnosioca zahteva, prvo treba da oceni da li su podnosioci zahteva ispunili uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovníkom.

30. Što se tiče zahteva podnosioca, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

31. Sud se, takođe, poziva na član 49. Zakona, koji propisuje:

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog”.

32. U ovom slučaju, Sud primećuje da su podnosioci zahteva ovlašćena stranka, da su iscrpeli sva pravna sredstva u skladu sa članom 113.7 Ustava i da je zahtev podnet u roku od četiri meseca propisanim članom 49. Zakona.

33. Sud, takođe, uzima u obzir pravilo 36 (1) c) Poslovníka, koje propisuje:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan”.

34. Što se tiče tvrdnji podnosioca zahteva, Sud primećuje da je Vrhovni sud Kosova jasno objasnio odnos između podnosioca zahteva kao radnika i EKK-a kao poslodavca na osnovu ugovora zasnovanog uz saglasnost obe stranke, kao i prava i obaveza koja proizilaze iz takvog ugovora; i štaviše, Vrhovni sud Kosova je, takođe, pružio jasnu ocenu odluka nižestepenih sudova.

35. Ustavni sud podseća da nije sud za utvrđivanje činjenica i da je pravilno i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja puna nadležnost redovnih sudova, dok je uloga Ustavnog suda samo da obezbedi usaglašenost prava koja se garantuju Ustavom i drugim pravnim instrumentima. Dakle, Ustavni sud ne može da

deluje kao "sud četvrtog stepena" (vidi slučaj *Akdivar protiv Turske*, br. 2189/93, ESLJP, presuda od 16. septembra 1996. god., stav 65 i takođe, vidi slučaj KI86/11, *podnosilac zahteva Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. god.).

36. Pored toga, zahtev nije uspeo da dokaže da su redovni sudovi postupili na proizvoljan ili nepravičan način. Nije dužnost Ustavnog suda da zameni svoju ocenu činjenica sa ocenom redovnih sudova i, kao opšte pravilo, to je dužnost redovnih sudova da ocene dokaze iznete pred njima. Dužnost Ustavnog suda je da utvrdi da li su postupci u redovnim sudovima bili u celost pravični, uključujući i način uzimanja dokaza (Vidi slučaj *Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 13071/87, Izveštaj evropske komisije za ljudska prava od 10. jula 1991. god.).
37. Činjenica da se podnosioci zahteva ne slažu sa ishodom slučaja, ne može da im posluži kao pravo da pokrenu argumentovan zahtev o povredi člana 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] i člana 49 [Pravo na Rad i Obavljanje Profesije] Ustava (Vidi slučaj *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, br. 5503/02, ESLJP, presuda od 26. jula 2005. god.).
38. Pod ovim okolnostima, podnosioci zahteva nisu dokazima potkrepili svoje tvrdnje o povredi člana 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] i člana 49 [Pravo na Rad i Obavljanje Profesije] Ustava, jer činjenice koje su podneli ni na jedan način ne ukazuju da su im redovni uskratili prava garantovana Ustavom.
39. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan i treba da se proglasi neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (1) c) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

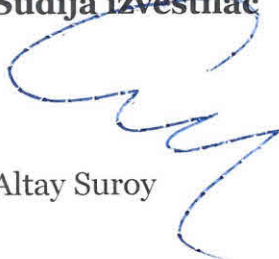
Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47. Zakona i pravilom 36 (1) c) Poslovnika, dana 8. maja 2014. god., jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona; i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani

